

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΑΘΗΝΑ.....11/09/2014.....

Αρ. Πρωτ.2013.....

Προς :

- Τους Δήμους
- Τις Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων

Θέμα : «Ενημερωτικό σημείωμα σχετικά με ρυθμίσεις Ν.4281/2014»

Σας αποστέλλουμε ενημερωτικό σημείωμα της Νομικής Υπηρεσίας της ΚΕΔΕ σχετικά με θέματα που ρυθμίζονται με το νόμο ν.4281 (ΦΕΚ Α' 160/08-08-2014) «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις»).

Τονίζεται ότι σχετικά με το κεφάλαιο του νόμου που αφορά στην τροποποίηση – κωδικοποίηση των ρυθμίσεων περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων θα πρέπει να αναμένετε οδηγίες εφαρμογής, που θα εκδοθούν από την ΕΑΑΔΗΣΥ και σε κάθε περίπτωση να διερευνάτε, πριν την ενέργεια οποιασδήποτε πράξης που αφορά στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης έργου – μελέτης - προμήθειας - υπηρεσίας, την εφαρμογή των διατάξεων του νέου θεσμικού πλαισίου, δεδομένου ότι προβλέπονται διαφορετικές ημερομηνίες έναρξης εφαρμογής αυτού, είτε από την ημερομηνία δημοσίευσης του, 8η Αυγούστου 2014 είτε από 1η Μαρτίου 2015.

Ο Γενικός Διευθυντής
Παναγιώτης Βασιλείου

Βασικές παρατηρήσεις επί του Ν. 4281/2014

Α. Τροποποίηση νομοθεσίας δημοσίων συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και προμηθειών.

1. Ενοποίηση νομοθεσίας συμβάσεων

Με τον παρόντα νόμο ρυθμίζονται με ενιαίο τρόπο οι διαδικασίες ανάθεσης όλων των μορφών δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων, ανεξάρτητα από το είδος της αναθέτουσας αρχής ή αναθέτοντος φορέα (Κράτος, Ο.Τ.Α., δημόσιες επιχειρήσεις, Δ.Ε.Κ.Ο. κλπ.) και καταργούνται όλες οι αντίθετες προϊσχύουσες διατάξεις και όλα τα ειδικά καθεστάτα ανάθεσης που θεσπίστηκαν κατά καιρούς. Στο πλαίσιο αυτό καταργείται ο ενιαίος κανονισμός προμηθειών της ΚΕΔΕ και των ΠΕΔ (αρ. 199).

2. Ετήσιος προγραμματισμός εκ μέρους κάθε αναθέτοντος φορέα των συμβάσεων που σκοπεύει να συνάψει.

Δια του παρόντος νόμου εισάγεται το πρώτον ρητή και καθολική υποχρέωση των αναθετουσών αρχών / αναθετόντων φορέων για τον προγραμματισμό των δημοσίων συμβάσεων που προτίθενται να συνάψουν σε ετήσια βάση (Αρ. 148 Ν. 4281/2014).

3. Απλοποίηση διαδικασιών ανάθεσης

Με τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου υιοθετούνται μέτρα απλοποίησης των διαδικασιών ανάθεσης τα σημαντικότερα από τα οποία είναι τα κάτωθι:

α) προωθείται η ηλεκτρονική διεξαγωγή των διαδικασιών ανάθεσης, (άρθρο 136 παρ. 1 Ν. 4281/2014)

β) Προβλέπεται ότι για τη συμμετοχή τους στις διαδικασίες ανάθεσης οι διαγωνιζόμενοι υποχρεούνται να καταθέτουν μόνο μια υπεύθυνη δήλωση προκειμένου να βεβαιώνουν ότι πληρούν τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής χωρίς να απαιτείται πλέον η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής. Μόνο ο οριστικός ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίσει το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων για την τεκμηρίωση των στοιχείων που είχαν βεβαιωθεί στην υπεύθυνη δήλωση (Άρθρο 155).

γ) Μειώνονται τα στάδια για την αποσφράγιση και την αξιολόγηση των προσφορών και ο αριθμός των εκδιδόμενων εκτελεστών διοικητικών πράξεων, επιτρέποντας συνακόλουθα την μείωση των υποβαλλόμενων προσφυγών (άρθρα 164-167).

4. Πρόβλεψη για εξέταση των προσφυγών από ανεξάρτητο όργανο

Προβλέπεται η εκδίκαση των διοικητικών προσφυγών από ανεξάρτητο όργανο. Η παροχή έννομης προστασίας κατά το προσυμβατικό στάδιο προβλέπεται να λαμβάνει χώρα από ένα ανεξάρτητο όργανο με σκοπό την επιτάχυνση της διαδικασίας επίλυσης διαφορών που αναφύονται κατά το στάδιο της ανάθεσης και την ελάφρυνση του φόρτου των δικαστηρίων που κατακλύζονται με πλήθος υποθέσεων {η μετάπτωση στο νέο σύστημα θα λάβει χώρα μετά την έκδοση του σχετικού Κανονισμού Εκδίκασης Προσφυγών από την Αρχή (άρθρα 179 - 194)}.

Β. Δήλωση περιουσιακής κατάστασης και οικονομικών συμφερόντων αιρετών

Με το άρθρο 222 Ν. 4281/2014 διευρύνονται οι υπόχρεοι υποβολής της δήλωσης. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την προισχύουσα διάταξη (αρ.1 Ν. 3213/2003) οι υπόχρεοι ήταν οι εξής: «*Οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι και τα μέλη των δημορχιακών επιτροπών, καθώς και οι πρόεδροι των διοικητικών συμβουλίων δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των αμιγών ή μεικτών δημοτικών επιχειρήσεων των ανωτέρω*» Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη του αρ. 61 παρ. 4 Ν. 3852/2010: «*Ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος και τα μέλη της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής είναι υποχρεωμένοι να υποβάλλουν την ετήσια δήλωση για την περιουσιακή τους κατάσταση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και να τη δημοσιοποιούν με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του δήμου*».

Η πρώτη από τις ανωτέρω διατάξεις αντικαταστάθηκε με το ν. 4281/2014 και πλέον προβλέπεται η διεύρυνση των υποχρέων. «*Οι Δήμαρχοι, οι Αντιδήμαρχοι, οι Πρόεδροι και τα μέλη, τακτικά και αναπληρωματικά, των επιτροπών των Δήμων, οι Πρόεδροι και τα μέλη, των δημοτικών συμβουλίων, οι Πρόεδροι, οι διευθύνοντες σύμβουλοι και τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων και οι Γενικοί Διευθυντές των δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των αμιγών ή μεικτών δημοτικών επιχειρήσεων των ανωτέρω Ο.Τ.Α. και των συνδέσμων δήμων, καθώς και οι προϊστάμενοι των γενικών διευθύνσεων και διευθύνσεων των Δήμων, Ο.Τ.Α. και των συνδέσμων δήμων, κοινοτήτων και δήμων και κοινοτήτων.*»

Με το άρθρο 224 αντικαθίσταται το ισχύον ά. 2 του ν. 3213/2003. Στο στοιχείο α΄ της πρώτης παραγράφου ορίζεται ως ημερομηνία αναφοράς της δήλωσης η 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, αντί της προβλεπόμενης σήμερα ημέρας υποβολής της δήλωσης.

Περαιτέρω, προβλέπεται πλέον ότι, η υποχρέωση δήλωσης των αιρετών υφίσταται μόνο για ένα έτος μετά την απώλεια της ιδιότητας του υποχρέου, αντί των τριών ετών, που προβλέπονται σήμερα.

Η παρ. 1 στοιχ. γ΄ προβλέπει πλέον ότι η υπογραφή της δήλωσης από τον υπόχρεο θα αφορά τα δικά του περιουσιακά στοιχεία, ενώ η υπογραφή του συζύγου θα αφορά του δικά του στοιχεία. Αμφότεροι οι σύζυγοι θα συνυπογράφουν για τα περιουσιακά στοιχεία των ανήλικων τέκνων τους.

Έναρξη ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 253 του αυτού νόμου, από 1ης Ιανουαρίου 2015.

Με το άρθρο 229 θεσμοθετείται η υποχρέωση υποβολής, παράλληλα με τη δήλωση περιουσιακής κατάστασης, και δήλωσης οικονομικών συμφερόντων που αφορά στον υπόχρεο και το σύζυγο.

Η ρύθμιση προβλέπει να δηλώνονται ιδίως οι επαγγελματικές δραστηριότητες, η συμμετοχή στη διοίκηση πάσης φύσεως νομικών προσώπων και εταιριών, ενώσεων προσώπων και μη κυβερνητικών οργανώσεων, οι αμειβόμενες δραστηριότητες καθώς και οποιαδήποτε συγκεκριμένα οικονομικά συμφέροντα που μπορεί να προκαλέσουν άμεση ή δυνητική σύγκρουση συμφερόντων σε σχέση με τα καθήκοντα των υπόχρεων προσώπων.

αρ. 229 Ν. 4281/2014 : «Δήλωση οικονομικών συμφερόντων

1. Οι υπόχρεοι σε δήλωση περιουσιακής κατάστασης κατά το ν. 3213/2003, εκτός από την ετήσια δήλωση, υποβάλουν, στην ίδια προθεσμία, δήλωση οικονομικών συμφερόντων των ιδίων και των συζύγων τους, η οποία περιλαμβάνει:

α) τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες,

β) τη συμμετοχή τους στη διοίκηση πάσης φύσεως νομικών προσώπων και εταιριών, ενώσεων προσώπων και μη κυβερνητικών οργανώσεων,

γ) οποιαδήποτε αμειβόμενη τακτική δραστηριότητα που αναλαμβάνουν παράλληλα, με την άσκηση των καθηκόντων τους είτε ως υπάλληλοι είτε ως αυτοαπασχολούμενοι,

δ) οποιαδήποτε αμειβόμενη περιστασιακή δραστηριότητα (περιλαμβανομένων της συγγραφικής δραστηριότητας, του διδακτικού έργου ή της παροχής συμβουλών) που αναλαμβάνουν παράλληλα με την άσκηση των καθηκόντων τους, εάν η συνολική αμοιβή υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ ανά ημερολογιακό έτος,

ε) τη συμμετοχή σε εταιρεία ή κοινοπραξία, όταν αυτή η συμμετοχή ενδέχεται να έχει επιπτώσεις στη δημόσια πολιτική ή όταν δίνει στον υπόχρεο τη δυνατότητα σημαντικής επιρροής επί υποθέσεων της εν λόγω εταιρείας ή σύμπραξης,

στ) για την περίπτωση προσώπων που υπηρετούν σε αιρετή δημόσια θέση, οποιαδήποτε οικονομική υποστήριξη από τρίτους, σε προσωπικό ή σε υλικούς πόρους, που χορηγείται σε συνάρτηση με τη δημόσια δραστηριότητά τους, με ένδειξη της ταυτότητας των τρίτων αυτών, εάν η συνολική αξία υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

ζ) οποιαδήποτε συγκεκριμένα οικονομικά συμφέροντα που προκάλεσαν άμεση ή δυνητική σύγκρουση συμφερόντων σε σχέση με τα καθήκοντά τους. Ως σύγκρουση συμφερόντων νοείται η περίπτωση κατά την οποία υπόχρεος έχει προσωπικό συμφέρον που θα μπορούσε να επηρεάσει αθέμιτα την εκτέλεση των καθηκόντων του. Σύγκρουση συμφερόντων δεν υπάρχει στην περίπτωση που ο υπόχρεος αντλεί κάποιο όφελος μόνο ως μέλος του γενικότερου κοινού ή μίας ευρύτερης κατηγορίας ατόμων.

2. Η δήλωση περιλαμβάνει τα συμφέροντα και δραστηριότητες των ανωτέρω περιπτώσεων που αφορούν στο προηγούμενο της υποβολής οικονομικό έτος. Η δήλωση υπογράφεται χωριστά από τον υπόχρεο ή τη σύζυγο για τα στοιχεία εκάστου.

3. Η δήλωση συντάσσεται σε ειδικό έντυπο, το περιεχόμενο του οποίου καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3213/2003.

4. Στις περιπτώσεις που προβλέπεται κατά το νόμο δημοσιοποίηση των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, μπορεί, υπό τους ίδιους όρους, να δημοσιοποιηθούν και στοιχεία των δηλώσεων οικονομικών συμφερόντων.»

Αθήνα 9/9/2014

Πάνος Ζυγούρης

Νομικός Σύμβουλος ΚΕΔΕ

Θεοδώρα Αλεξίου

Δικηγόρος Νομικής Υπηρεσίας ΚΕΔΕ